

GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ OBZOR

ODBORNÝ ČASOPIS

ČESKÉHO ÚŘADU GEODETICKÉHO A KARTOGRAFICKÉHO

A SLOVENSKÉHO ÚRADU GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

Redakce:

Ing. Ivan Čermák (vedoucí redaktor), **Ing. Ján Vanko** (zástupce vedoucího redaktora),
Ing. Stanislav Olejník [technický redaktor]

Redakční rada:

Ing. Bořivoj Delong, CSc. (předseda redakční rady), **Ing. Dušan Hrnčiar, CSc.** (místopředseda redakční rady),
Doc. Ing. Jaroslav Abelovič, CSc., **Ing. Ivan Ištvánffy**, **Doc. Ing. Zdenek Novák, CSc.**, **Ing. Zdenka Roulová**

PRAHA 1989

Vychází ve třetí dekádě každého měsíce

Svazek 35 (77), rok 1989

VYDÁVÁ

ČESKÝ ÚŘAD GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ
A SLOVENSKÝ ÚRAD GEODÉZIE A KARTOGRAFIE
V SNTL — NAKLADATELSTVÍ TECHNICKÉ LITERATURY, N. P., PRAHA

TISKNE MÍR, NOVINÁŘSKÉ ZÁVODY, ZÁVOD 1,
VÁCLAVSKÉ NAMĚSTÍ 15, 114 01 PRAHA 1

OBSAH

HLAVNÍ ČLÁNKY	
<p>BAEROVÁ, B. — KOUBA, J.: Ke spolupráci VEB Kombinát Geodäsie und Kartographie (NDR) s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým (ČSSR) v oblasti vědeckotechnických informací</p> <p>BOLESLAV, J.: Kompatibilní počítače v resortu geodézie a kartografie</p> <p>CEBECAUER, D.: Využití robustních odhadů v inženýrské geodézii</p> <p>DELONG, B.: K 70. výročí vydání Leninova dekretu o geodézii</p> <p>DĚDOUREK, M.: Možnosti homogenizace městských polygonových sítí</p> <p>DOLEŽAL, V.: Výpočet kubatury zemního tělesa metodou trojbokých hranolů</p> <p>DOUBRAVA, P. — SVOBODA, T.: Využití elektronických senzorů v dálkovém průzkumu Země z kosmu</p> <p>FIALA, V.: Udržování obsahu paměti „RAM“ při výpadku napájení</p> <p>FÍČOR, D.: Štandardizácia geografického názvoslovia</p> <p>FLEGR, J. — HANUŠ, M.: Tiskárna BT 100 a kasetopásková paměť s tiskárnou SP 210 T . . . . .</p> <p>HANEK, P.: Prostorové protínání ve strojírenství</p> <p>HANUŠ, M. — FLEGR, J.: Tiskárna BT 100 a kasetopásková paměť s tiskárnou SP 210 T . . . . .</p> <p>HAUF, I.: Údržba a rektifikace BRT 006</p> <p>HRUBEC, I.: Terminálová síť GKP Praha . . . . .</p> <p>HYLMAR, F.: Výpočet koeficientů afinní a projektivní transformace z vřícovacích přímek . . . . .</p> <p>HYLMAR, F.: Analytické překreslování na Rectimatu C</p> <p>JAMBAJEV, Ch. K. — KARAMYSEV, E. B.: Provažovače a jejich použití</p> <p>JANDOUREK, J.: Modelové řešení základních geodetických úloh</p> <p>KARAMYSEV, E. B. — JAMBAJEV, Ch. K.: Provažovače a jejich použití</p> <p>KOCÁB, M.: Rozšířená funkce Základní mapy ČSSR velkého měřítka</p> <p>KOLENATÝ, E.: Určování nelinearity mikrometru gravimetru Gs 15</p> <p>KOUBA, J. — BAEROVÁ, B.: Ke spolupráci VEB Kombinát Geodäsie und Kartographie (NDR) s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým (ČSSR) v oblasti vědeckotechnických informací</p> <p>KRAUS, V.: Význam fotografie pro rozvoj geodézie a kartografie</p> <p>KŘÍŽ, I.: Použití vybraného elektronického dálkoměru pro velmi přesné práce</p> <p>KUBÁČKOVÁ, L.: Pravidla numericky efektívneho a štatisticky optimálneho spracovania namerných údajov v gravimetrickej sieti</p> <p>MARČÁK, P.: O systematickej chybe z nepresnej znalosti rozmeru latových stupnic</p> <p>MARTIN, V.: Určování poloh bodů pomocí Dopplera jevu</p> <p>MICHALKO, O.: K 35. výročí zjednotenia geodetickej služby v Československu</p> <p>NEUMANN, J.: Digitální model reliéfu, jeho využití v geoinformním systému</p> <p>NEUMANN, J.: Geografický prostor a zdokonalení jazykových prostředků jeho kartografického modelování na bázi geometrie</p> <p>NEUMANN, J.: Topologický informační obsah mapy jako prostředek řešení jednoho problému teoretické kartografie</p>	<p>168</p> <p>140</p> <p>233</p> <p>27</p> <p>79</p> <p>16</p> <p>95</p> <p>92</p> <p>2</p> <p>34</p> <p>239</p> <p>34</p> <p>63</p> <p>255</p> <p>161</p> <p>201</p> <p>59</p> <p>162</p> <p>59</p> <p>123</p> <p>195</p> <p>168</p> <p>258</p> <p>169</p> <p>105</p> <p>118</p> <p>112</p> <p>1</p> <p>54</p> <p>187</p> <p>273</p>
<p>PAČUTA, P. — TISOVČÍK, S.: Význam geometrických plánů v právních věcech soudů . . . . .</p> <p>PAŽOUREK, J.: Vývoj oboru geodézie a kartografie na Vysokém učení technickém v Brně . . . . .</p> <p>PECÁR, J.: Rozšíření možnosti optimalizace geodetických sítí kombinováním kritérií optimality</p> <p>PRAVDA, J.: Československé vysokoškolské učebnice kartografie</p> <p>RATIBOŘSKÝ, J.: Úplný výpočetní program geodetické úlohy</p> <p>RATIBOŘSKÝ, J.: Charakteristiky přesnosti polohy bodů v rovinných volných sítích</p> <p>RATIBOŘSKÝ, J.: Odhad vlivu chyb daných bodů při řešení polohových geodetických sítí . . . . .</p> <p>REDAKČIA: Ing. Ondrej Michalko skončil funkciu predsedy SUGK</p> <p>REDAKČIA: Ing. Imrich Horňanský, CSc, novým predsedom SUGK</p> <p>SABOVÁ, J. — ŠŮTTI, J.: Určenie výškových posunov pomocou trigonometrickej výškovkej siete . . . . .</p> <p>SOUČEK, Z.: Rozvoj automatizace evidence nemovitostí</p> <p>STABLEWSKI, A.: Měření základního výškového bodového pole důlní pánve a předběžné hodnocení jeho kvality</p> <p>SVOBODA, T. — DOUBRAVA, P.: Využití elektronických senzorů v dálkovém průzkumu Země z kosmu</p> <p>ŠŮTTI, J. — WEISS, G.: Vektorové určovanie bodov v priestore . . . . .</p> <p>ŠŮTTI, J. — SABOVÁ, J.: Určenie výškových posunov pomocou trigonometrickej výškovkej siete . . . . .</p> <p>TISOVČÍK, Š. — PAČUTA, J.: Význam gometrických plánů v právních věcech soudů . . . . .</p> <p>VENCOVSKÝ, M.: Kvantifikace morfologické náplně třírozměrných zobrazení topografických ploch . . . . .</p> <p>WEISS, G. — ŠŮTTI, J.: Vektorové určovanie bodov v priestore . . . . .</p> <p>ŽIHLA, V.: Technickoeconomická příprava výroby jako podsystém automatizovaného systému řízení výroby</p>	<p>280</p> <p>217</p> <p>49</p> <p>85</p> <p>135</p> <p>253</p> <p>271</p> <p>231</p> <p>232</p> <p>209</p> <p>212</p> <p>31</p> <p>95</p> <p>28</p> <p>209</p> <p>280</p> <p>236</p> <p>28</p> <p>9</p>
PŘÍLOHY	
NA POMOC GEODETICKÉ A KARTOGRAFICKÉ PRAXI	
<p>ŠÍMA, J.: Světová úroveň technologií v geodézii a kartografii (Malá encyklopedie vědeckotechnického rozvoje)</p> <p>první část v č. 6</p> <p>druhá část v č. 7</p> <p>třetí část v č. 8</p> <p>čtvrtá část v č. 9</p>	<p>1—8</p> <p>9—16</p> <p>17—32</p> <p>33—48</p>
Z REDAKČNÍ PRAXE	
<p>ČERMÁK, I.: Pokyny autorům příspěvků, v č. 11</p>	<p>1—8</p>
RUBRIKY	
DIPLOMOVÉ PRÁCE	
<p>HÝROŠŠ, M.: Zoznam diplomových prác obhájených absolventmi odboru geodézie a kartografia Stavebnej fakulty SVŠT Bratislava v roku 1988</p> <p>KOSTA, P.: Seznam diplomových prací obhájených absolventy studia oboru geodézie a kartografie na stavební fakultě VUT v Brně v roce 1987 a 1988</p> <p>VRBĚCKÝ, Z.: Seznam diplomových prací obhájených na stavební fakultě ČVUT v Praze posluchači oboru geodézie a kartografie ve studijním roce 1986- 1987</p>	<p>182</p> <p>131, 132</p> <p>47</p>

INFORMACE Z ČÚGK A SÚGK

SKÁLA, P.: Vzorní a zasluožilí pracovníci resortu ČÚGK za rok 1988	98
SKÁLA, P.: Vyhodnocení socialistické soutěže v resortu ČÚGK za rok 1988	221
SOLNICKÝ, M.: Ocenění pracovníku resortu ČÚGK za aktivní práci v CO	222
VANKO, J.: Ocenenie rezortu SÚGK za rozvoj brannej výchovy	128
VANKO, J.: Koordinačná porada pracovníkov rezortu SÚGK k úlohám roku 1989	263
ŽAAROVÁ, H.: Celoslovenský aktiv vybraných vynálezcov, zlepšovateľov a členov KRB	149
ŽAAROVÁ, H.: Plán tematických úloh rezortu SÚGK a ČÚGK na rok 1989	176

LITERÁRNÍ RUBRIKA

DANIEL, A.: Rec: Kapitoly z historie geodézie v Československu 1945 až 1987	178
DELONG, B. — KILBERGER, M. — KUBA, B. — ROULE, M.: Stanoviško k publikaci „Kapitoly z historie geodézie v Československu 1945 až 1987“	208
FÍŠER, A. — ROULOVÁ, Z.: Rec: Velký atlas světa FROHBAUER, J.: Rec: KOLEKTIV; Atlas for the Interpretation of Multispectral Scanner Space Images. Methodology and Results	249
HRNČIAR, D. — PRAVDA, J.: Rec: Atlas světa pre každého	248
JERÁBEK, O.: Rec: ČSAV — ENCYKLOPEDICKÝ INSTITUT: Malá československá encyklopedie	151
JERÁBEK, O.: Rec: ŠÍMA, J.: Česko-ruský slovník pro experty z resortu Českého úřadu geodetického a kartografického	225
KANIS, I.: Nové tituly GKP	24, 38, 150, 223
KUSENOVÁ, D.: Rec: KRAAK, M. J.: Rec: Computer-assisted cartographical threedimensional imaging techniques	287
NEUMANN, J.: Rec: BERLJANT, A. M.: Kartografičeskij metod issledovanij	37
NOVOTNÝ, J.: Rec: SKOKAN, L. — HRALA, V. — VITVAROVÁ, I.: Geografie světového hospodářství	40
REDAKCE — RED. RADA — NEUMANN, J. — HAŠEK, A.: Beseda nad Velkým atlasem světa	125
ROULOVÁ, Z.: Mapová edice Automapa ČSSR 1: 200 000 a Poznáváme Československo 1: 200 000 na území České socialistické republiky dokončena	246
VITÁSEK, J.: Rec: KAŠPAR, M. - POSPÍŠIL, J.: Využití laserové techniky v investiční výstavbě	249
VOSIKA, O.: RET.: HENNECKE, F. — MÜLLER, G. — WERNER, H.: Handbuch Ingenieurvermessung — Grundlagen	152

NEKROLOGY

Zemřel Prof. Konstantin Aleksejevič Sališčev	25
Zemřel Prof. V. D. Boľšakov, DrSc	46
Zemřel doc. RNDr. Bruno Budinský, CSc	46
Zemřel Oldřich Kalmus	47
Zemřel Ing. Jan Stránský	78
Za doc. Ing. Štefanom Juránim	102
Ing. Vojtech Slezák odišel z našich radov	103
Památky Ing. Oldřicha Severina	131

OSOBNÍ ZPRÁVY

60-ročné jubileum Ing. Pavla Kmeřku, nositele štátneho vyznamenania Za vynikajúcu prácu	44
60 rokov Ing. Tibora Bartovica	44
Jubileum doc. Ing. Juraja Šolca, CSc	45
60 let Ing. Zdeňka Šimona, DrSc	74
Ing. Miroslav Jarolím — 60 let	74
Ing. Jiří Hrouda - 50 let	75

Doc. Ing. František Švehla, CSc. — 50 let	75
Doc Ing. Jiří Streibl, CSc. — šedesátiletý	101
Ing. Miloš Cimbálník, CSc. — šedesátiletý	102
Ing. Bořivoj Delong, CSc. — 60 let	129
Šesťdesiatročný Ing. Jozef Horemuž	129
Ing. Ján Hurník šesťdesiatročný	130
Šedesát let Ing. Karla Maxmiliána	130
Ing. Ivan Ištvánffy 50-ročný	153
Životní jubileum 60 let — Ing. Zdeněk Tytl	153
Ing. Milan Kašpar, CSc. — 60 let	153
60 let člena korespondenta ČSAV Milana Burši	180
Prof. Ing. Dr. Miroslav Hauf, CSc, zasluožilý učitel — 70 let	181
Technický redaktor našeho časopisu Ing Stanislav Olejník se dožívá 55 let	181
Jubileum RNDr. Ing. Ludmily Kubáčkové, DrSc. . .	225
K šesťdesiatke doc. Ing. Viktora Gregora, CSc. . .	226
Ing. Miroslav Pouč — 50 let	226
Doc. Ing. Otakar Vosika, CSc, zasluožilý učitel, šedesátníkem	251
Doc. Ing. Zdeněk Novák, CSc. — 60 let	251
Doc. Ing. Josef Šmidrkal, CSc, zasluožilý učitel — 60 let	266
Doc. Ing. Josef Kabeláč, CSc. — 60 let	267
Ing. Vincenc Vyskočil, CSc. — 60 let	267
Ocenenie tvorivej činnosti pracovníkov rezortu SÚGK za rok 1988	268
Ing. František Rys — 70 let	290

OZNÁMENÍ

ABELOVIČ, J.: Súťaž mladých geodetov o cenu XIX. kongresu FIG	181
BLAŽIČKOVÁ, E.: Geodetické práce pri výstavbe a prevádzke diaľničných objektov	295
KLIMEŠ, M. — BOLESLAV, J.: Informace o konferenci „Využití kompatibilních mikropočítačů v geodézii a kartografii“	184
MARTINEK, M.: Informace o přípravě celostátního semináře „K problematice teoretické kartografie“	103
PROCHÁZKA, J.: Geodetické práce na stavbách jaderných elektráren	104
RYŠKOVÁ, H.: Odkaz J. A. Komenského geodézii a kartografii	104
VÚGTK: Konkurs VÚGTK	43
VÚGTK: Vyhlášení konkursu	225
VÚGTK: KONKURS	295

PŘEHLED ČASOPISU

V č. 1 — str. 26; v č. 2 — str. 43, 48; v č. 3 — str. 67, 72, 73, 78 a 3. str. obálky; v č. 4 — str. 91; v č. 5 — str. 117, 132; v č. 6 — str. 152, 158; v č. 7 — str. 183; v č. 8 — str. 208; v č. 9 — str. 229; v č. 11 — str. 266, 26S; v č. 12 - 292, 293, 294

ROZVOJ PRACOVNEJ INICIATÍVY A SOCIALISTICKEHO SÚŤAZENIA

KOVAČIČ, J.: Vyhodnotenie rozvoja pracovnej iniciatívy a socialistického súťaženia za rok 1988 v rezorte SÚGK	243
MATAK, E.: Čestné uznanie predsedu SÚGK a Predsedníctva SVOZ kolektívu KSGK v Banskej Bystrici	223

TRIBUNA MLADÝCH

HŘEBČIKOVÁ, A. — SKÁLA, P.: Slovník iniciativy. Brigádnická činnost	128
---	-----

VYNÁLEZCOVSKÉ A ZLEPŠOVATELSKÉ HNUTIE

ŽAAROVÁ, H.: Vynálezcovstvo u zlepšovateľstvo v rezorte SÚGK za roky 1969 — 1987	22
--	----

Z ČINNOSTI ČSVTS

BEŇÁK, M.: Seminár „Meranie posunov na vodo- hospodárskych stavbách“	264
DOBĚŠ, J.: Odborný seminár „Geodetické zabezpe- čenie rozvoja dopravného systému hlavného mes- ta SSR Bratislavy“	99
JEŽEK, O.: Seminár o interakčnom grafickom sy- stéme IGS-3	40
KUDRNOVSKA, O.: Historické mapy — republikový seminár	250
NAZAD, M.: Seminár „Prestavba hospodárskeho mechanizmu a možnosti zvyšovania úrovne vnú- tro podnikového riadenia v podmienkach rezortu SUGK“	100
SLABOCH, V.: Sborník referátů ze 4. symposia o automatizaci v geodézii a kartografii	21
SUKUP, K.: Seminár k základným princípům tvorby geografického informačního systému s využitím kartografických podkladů a materiálů dálkového průzkumu Země	286
VAINGÁT, J.: Informace o činnosti CV a SV ČSVTS — společnosti geodézie a kartografie za rok 1987—1988	206

Z DĚJIN GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

HURNÍK, J.: Mapové dielo Klaudia Ptolemaia a Slovensko	68
KRAUS, V.: Symposia „Z dějin geodézie a karto- grafie“ v Národním technickém muzeu v Praze — 3. pokračování	152
MATAK, E.: Ján Botto — geodet a básnik	284

Z GEODETICKÉHO A KARTOGRAFICKÉHO KALENDÁŘE

leden, únor, březen	75
duben, květen, červen	154
červenec, srpen, září	226
říjen, listopad, prosinec	290

Z GEODETICKEJ A KARTOGRAFICKEJ PRAXE

BUČKO, E.: Určenie základných charakteristík přes- nosti elektronických diaľkometerov	143
PRAVDA, J.: Vzorník kartografických znakov . . .	173
ŠANDA, V.: Nový nivelační přístroj na českoslo- venském trhu	146

Z MEZINÁRODNÍCH STYKU

MIKŠOVSKÝ, M.: 16. zasedání stálé komise ICA pro technologii výroby map	73
PEŠL, I.: 2. konference „Katastr budov a inventari- zace vybavení bytů“ v Polsku	20
STEHLÍČEK, L.: Vědeckotechnická konference „Ra- cionální využití pozemků pro výstavbu“ v Pol- sku	250

Z PŘÍSTROJOVÉ TECHNIKY

KRAUS, V. — KRÍŽEK, M.: Interkamera 1989 . . .	245
PŘIBYL, J.: Současná situace v sériové výrobě ně- kterých pomůcek a přístrojů pro geodézii a kar- tografii	178
PŘIBYL, J.: Zařízení na cejchování gravimetrů . . .	294

Z REDAKČNÍ PRAXE

REDAKCE: Objednávky výtisků GaKO	130
--	-----

ZE ZAHRANIČÍ

HYLMAR, F.: 3. odborné dny pro fotogrammetrii a dálkový průzkum Země, Jena, NDR	20
KLIMEŠ, M.: Zasedání Stálého výboru FIG na No- vém Zélandě	179
RYBÁRSKY, I.: Seminár „Rozvoj vedecko-technickej spolupráce socialistických krajín v oblasti po- zemkových úprav“	287
VOJTÍČKO, O.: Konferencia „Využitie mikroproce- sorovej techniky v geodézii a kartografii“ s me- dzinárdnou účasťou v Minsku	71

ZE ŽIVOTA ORGANU A ORGANIZACÍ RESORTU ČUGK A SUGK

PECÁR, J.: 9. ročník šachového turnaja geodetov a kartografův	43
SOLNICKÝ, M.: XIV. ročník Dukelského závodu branné zdatnosti geodetů — GEO 50	127
SOLNICKÝ, M.: XV. ročník celoresortní střelecké soutěže o Putovní pohár předsedy ČUGK	265
VALENTOVIC, I.: Orientačné preteky bratislavských organizácií rezortu SUGK	41
VALENTOVIC, I.: VII. ročník branno-Sportových hier pracovníkov rezortu SUGK	288
VANKO, J.: Vydavateľský deň Slovenskej kartografie, n. p., Bratislava, na knižnej žatve '89	266

Historické mapy

ČERMÁK, I.: Historické mapy českých zemí Klaudýanova mapa Čech (1518) — v č. 5, str. 134 a 3. str. obálky Helwigova mapa Slezska (1561) — v č. 6, str. 160 a 3. str. obálky Crigingerova mapa Čech (1568) — v č. 7, str. 186 a 3. str. obálky Fabriciova mapa Moravy (1596) — v č. 10, str. 252 a 3. str. obálky Aretinova mapa Čech (1619) — v č. 11, str. 289 a 3. str. obálky
----

Fotoreportáž

SKÁLA, P.: Nivelace GKP	v č. 5, str. 133
WIEDNER, Z.: Z expedice do Nepálu . . .	v č. 7, str. 185

Napsali — řekli o mapách

SKÁLA, P.:	v č. 12, str. 295
------------------	-------------------

Zajímavosti

SKÁLA, P.	v č. 12, str. 296
-------------------	-------------------

Fotografie z geodetické a kartografické praxe na 3 str. obálky

DIVIŠ, K.	v č. 4 a 8
KUNZ, V.	v č. 1
OLBŘECHT, K.	v č. 2
PECHÁČEK, J.	v č. 1

STRÁNKOVANÍ ČÍSEL

Č. 1 str. 1-26	Č. 7 str. 181-188
Č. 2 str. 27-48	Č. 8 str. 187-208
Č. 3 str. 49-78	Č. 9 str. 209-230
Č. 4 str. 79-104	Č. 10 str. 231-252
Č. 5 str. 105-134	Č. 11 str. 253-270
Č. 6 str. 135-180	Č. 12 str. 271-298